

Omvärldsbevakning

Månadsrapport

Maj 2026

Dnr 2026/00471-5

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen.

Citera gärna E-hälsomyndighetens rapporter men uppge alltid källa.

Omvärldsbevakning

E-hälsomyndigheten redovisar månadsvis händelser i omvärlden med bäring på myndighetens möjligheter att genomföra sina uppdrag eller händelser av intresse för myndigheten inom sektorn hälsa, vård och omsorg. Omvärldsbevakningen utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt.

E-hälsomyndigheten publicerar härmed rapporten Omvärldsbevakning för maj 2026. Sedan mars 2026 finns möjlighet att prenumerera på rapporten via RSS-flöde.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Thomas Petterson Westerberg.

I den slutliga handläggningen har utredare Carl-Magnus Hansson, utredare Åke Nilsson, utredare Fredrik Ribbing, utredare Amira Hentati samt enhetschef Cecilia Enström Öst medverkat. Utredare Carl-Magnus Hansson har varit föredragande.

Thomas Petterson Westerberg

Avdelningschef

Carl-Magnus Hansson

Föredragande

Sammanfattning

Omvärldsbevakningen för maj månad utgår från de fem strategiska utvecklingsområden där E-hälsomyndigheten valt att följa utvecklingen och analysera trender framåt.

Rapporten är ett kunskapsunderlag, utan tillhörande analys, av händelser i omvärlden som kan komma att påverka myndighetens möjligheter att utföra sitt arbete.

En komplett innehållsförteckning återfinns på nästkommande sidor och här nedan lyfts några av de viktigaste händelserna inom respektive område.

Styrning och samordning

Här framgår bland annat att E-hälsomyndigheten, tillsammans med flera andra myndigheter, får i uppdrag att förbereda rollen som myndighet för digital hälsa enligt förordningen om det europeiska hälsodataområdet (EHDS). Vidare ger regeringen Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i uppdrag att mäta tillgängligheten till läkemedel på apotek, medan Läkemedelsverket får i uppdrag att se över längre giltighetstid för recept.

Regler och lagstiftning, datatillgång

På området presenteras att EU genomför förenklingar inom AI Act. Norden har förutsättningar att bli en testbädd för delade hälsodata, det lyftes fram i samband med den europeiska e-hälsokonferensen och mässan Himss 2026 i Köpenhamn.

Digitala verktyg och AI

Socialstyrelsen har släppt en uppföljningsrapport kring e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna. Regeringen ger E-hälsomyndigheten nytt uppdrag om vårdinformationssystem och den ideella forskningsstiftelsen Aithos säger att alla stora AI-modeller bryter mot EU:s regler för AI och dataskydd i olika grad.

Kompetens

Almega har publicerat rapporten Tre år med AI – vad har hänt med jobben? Rapporten visar att AI ännu inte har slagit ut jobb generellt utan påverkar arbetsmarknaden mer selektivt. I branscher där AI används brett har jobbtillväxten stannat av och det finns tecken på att det främst drabbar unga.

Beredskap och säkerhet

Regeringen presenterar en svensk molnpolicy för offentlig förvaltning. Policyn ska stärka säkerheten, minska beroenden och ge bättre kontroll över data. Dessutom framgår att Sverige och USA har tecknat ett samförståndsavtal om bilateralt tekniksamarbete inom forskning och utveckling bland annat för AI, rymd och kvantteknik.

Vid frågor, kontakta analysenheten på avdelningen för analys och statistik:

analys@ehalsomyndigheten.se

Innehåll

Omvärldsbevakning	3
Sammanfattning	4
Innehåll.....	5
1 Styrning och samordning	7
1.1 Digg och PTS blir Digitaliseringsmyndigheten.....	7
1.2 Island lanserar nationell strategi för digital hälsa	7
1.3 Uppdrag – Uppdrag till E-hälsomyndigheten att förbereda för rollen som myndighet för digital hälsa enligt EHDS-förordningen	8
1.4 Finska Mehiläinen köper Aleris – tar klivet in i hela Norden.....	8
1.5 Myndigheten vill byta namn – igen.....	9
1.6 Regeringen utser nationell samordnare för svenska språkmodeller	9
1.7 Läkemiddelsverket skapar testmiljö inför EHDS – många nya aktörer berörs av kraven.....	9
1.8 Regeringen tillsätter utredning om nationell upphandling av vård.....	10
1.9 Uppdrag – Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att sammanställa kunskap om skillnader mellan fysiska respektive digitala umgängesformer för barns och ungas psykiska hälsa.....	10
1.10 Uppdrag – TLV ska mäta tillgängligheten till läkemedel på apotek.....	10
1.11 Regeringen satsar 6 miljoner kronor för kortare handläggningstider för kliniska prövningar	11
1.12 Uppdrag – Regeringen vill se längre giltighetstid för recept.....	11
1.13 Uppdrag – Fler innovativa digitala lösningar i offentlig sektor	11
1.14 Uppdrag – Statskontoret har fått i uppdrag att utreda om myndighetsstrukturen för områdena tillsyn, analys och utvärdering av vård och omsorg är ändamålsenlig och hur den kan effektiviseras	11
2 Regler och lagstiftning, datatillgång	12
2.1 EU förenklar AI Act.....	12
2.2 Norden möjlig testbädd för delade hälsodata – dags att använda "guldgruvan"	12
3 Digitala verktyg och AI	13
3.1 Joint Action EU projektet Xt-EHR – Data Space for Primary Use är avslutat	13
3.2 Rapport – E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2026.....	13
3.3 AI i socialtjänsten – både säkert och smart	14

3.4	Två kommuner prisade för digitala lösningar.....	14
3.5	Rapport - Många kommuner har börjat använda AI i äldreomsorgen.....	14
3.6	Gävleborgs AI-transkribering ska granskas.....	14
3.7	Bara 24 anmälningar till Läkemedelsverket om Cosmic.....	15
3.8	Norska Helseplattformen skrotas inte.....	15
3.9	Dalarna vill pumpa in över 40 miljoner till i Cosmicutveckling.....	15
3.10	SCB: Svenska företag i topp inom AI-användning	16
3.11	Rekordstora summor satsas på AI i år.....	16
3.12	Google ersätter sin klassiska söktjänst med AI-sök.....	16
3.13	Digitala vårdtjänster i svensk psykiatri.....	17
3.14	Tandems AI-skribent certifierat enligt MDR.....	17
3.15	AI tar större plats i vården – men forskare varnar för nya säkerhetsrisker	17
3.16	AGI kan vara här om tre år	18
3.17	Uppdrag – Regeringen ger E-hälsomyndigheten nytt uppdrag om vårdinformationssystem.....	18
3.18	Studie: Alla stora AI-modeller bryter mot EU-regler	18
3.19	Enklare att hitta och jämföra vårdcentraler i hela landet.....	19
4	Kompetens.....	19
4.1	Så slår AI mot jobbtillväxten: "Unga får svårare".....	19
5	Beredskap och cybersäkerhet.....	20
5.1	Policy - Ny molnpolicy digital suveränitet	20
5.2	Brister i Sveriges digitala motståndskraft.....	20
5.3	Dessa bolag utnyttjas mest i nätfiskeattacker.....	21
5.4	Nu kan du koda med svenskt alternativ till Claude Code.....	21
5.5	Nytt bilateralt samarbete med USA ska stärka forskning inom AI, rymd och kvantteknik.....	21
5.6	Europas apotek är avgörande för framtida krisberedskap	22

1 Styrning och samordning

1.1 Digg och PTS blir Digitaliseringsmyndigheten

Regeringen avser att ge Post- och telestyrelsen (PTS) och Myndigheten för digital förvaltning (Digg) namnet Digitaliseringsmyndigheten när myndigheterna slås ihop den 1 januari 2027.

<https://regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/digg-och-pts-blir-digitaliseringsmyndigheten/>

1.2 Island lanserar nationell strategi för digital hälsa

En nationell samordningsenhet får nu ansvar för att skapa en koordinerad nationell struktur för det som Islands patienter beskrivit som en ”digital djungel” inom hälso- och sjukvård samt omsorg. Samordningsenheten håller just nu på att etableras vid hälsodepartementet efter den formella starten den 2 januari.

Etableringen av den nationella samordningsenheten vid Islands hälsodepartement i januari 2026 är en av de viktigaste åtgärderna i handlingsplanen som under tre år ska förverkliga Islands strategi för digitalisering av vården.

https://medtech.di.se/island-lanserar-nationell-strategi-for-digital-halsa/?utm_campaign=DH_Betalbrev_Dagligt&utm_medium=email&utm_source=Eloqua&details=DH_Betalbrev_Dagligt&elqTrackId=f65868192c704351a4a4aeedcd18b152&elq=b0cf3d2920fd40cbbe78d5943698545f&elqaid=64547&elqat=1&elqCampaignId=69258&elqcst=272&elqcsid=1308&elqak=8AF526B24E7FACED3EC04EADF31CB75714C71E326D8F7E909DBC279A942196E19968

1.3 Uppdrag – Uppdrag till E-hälsomyndigheten att förbereda för rollen som myndighet för digital hälsa enligt EHDS-förordningen

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att förbereda för den samordnande rollen som myndighet för digital hälsa (MDH). Det enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/327 av den 11 februari 2025 om det europeiska hälsodataområdet och om ändring av direktiv 2011/24/EU och förordning (EU) 2024/2847 (EHDS-förordningen).

Flera myndigheter har fått parallella uppdrag att förbereda för eller utreda rollen som myndighet för digital hälsa enligt EHDS (European Health Data Space).

E-hälsomyndigheten:

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-e-halsomyndigheten-att-forbereda-for-rollen-som-myndighet-for-digital-halsa-enligt-ehds-forordningen/>

Inspektionen för vård och omsorg (IVO):

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-inspektionen-for-var-d-och-omsorg-att-forbereda-for-rollen-som-myndighet-for-digital-halsa-enligt-ehds-forordningen/>

Socialstyrelsen:

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-socialstyrelsen-att-utreda-forutsattningar-for-rollen-som-myndighet-for-digital-halsa-enligt-ehds-forordningen/>

Läkemedelsverket:

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-lakemedelsverket-att-forbereda-for-rollen-som-myndighet-for-digital-halsa-enligt-ehds-forordningen/>

1.4 Finska Mehiläinen köper Aleris – tar klivet in i hela Norden

Den finska vårdkoncernen Mehiläinen Group har tecknat avtal om att förvärva det svenska sjukvårdsbolaget Aleris. Affären innebär att Mehiläinen stärker sin närvaro i Sverige och samtidigt etablerar sig på nya marknader genom Aleris verksamheter i Norge och Danmark.

Mehiläinen erbjuder också digitala lösningar för vården via sitt dotterbolag Bee Healthy.

Aleris driver omkring 100 kliniker och sjukhus i Danmark, Norge och Sverige, har cirka 5 300 medarbetare och tar emot över 3,8 miljoner patientbesök årligen.

Bolaget har varit verksamt i Sverige sedan 2020 under varumärket Meliva.

https://medtech.di.se/finska-mehilainen-koper-aleris-tar-klivet-in-i-hela-norden/?utm_campaign=DH_Betalbrev_Dagligt&utm_medium=email&utm_source=Eloqua&details=DH_Betalbrev_Dagligt&elqTrackId=dc84f2a7e6cd4d24b824318d83ac17ac&elq=672e6c1f1ef141e1b6813d0adcd5a53c&elqaid=64547&elqat=1&elqCampaignId=69662&elqcast=272&elqcsid=1309&elqak=8AF5F0C003F061F42B2A66BAB8D69E4EA175472A50359EE9657FF9E3BE7574E91C5D

1.5 Myndigheten vill byta namn – igen

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har vänt sig till regeringen för att byta namn, skriver myndigheten i ett pressmeddelande. IMY vill i stället heta Dataskyddsmyndigheten.

Det är inte första gången som myndigheten byter namn. Den första januari 2021 bytte myndigheten från Datainspektionen till det nuvarande namnet.

Namnet Dataskyddsmyndigheten bedöms även minska risken för sammanblandning med andra myndigheter.

<https://tt.omni.se/myndigheten-vill-byta-namn-igen/a/0p9Wdo>

1.6 Regeringen utser nationell samordnare för svenska språkmodeller

Regeringen har beslutat att förordna Katrin Westling Palm som nationell samordnare med uppgift att driva på utvecklingen av svenska språkmodeller. Syftet är att påskynda framtagandet av språkmodeller av hög kvalitet som speglar kulturella, samhällliga och juridiska kontexter som är unika för Sverige.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-utser-nationell-samordnare-for-svenska-sprakmodeller/>

1.7 Läkemedelsverket skapar testmiljö inför EHDS – många nya aktörer berörs av kraven

Tillverkare av elektroniska hälsodokumentationssystem och hälsoappar kommer på sikt att behöva testa att deras produkter uppfyller lagkraven i EU-förordningen EHDS. Läkemedelsverket ska tillhandahålla en svensk testmiljö, men myndigheten uppmanar redan nu tillverkarna att undersöka om de träffas av EU-lagstiftningen.

Läkemedelsverket förbereder för att bli marknadskontrollmyndighet (Market Surveillance Authority, MSA) med ansvar för att kontrollera att elektroniska hälsodokumentationssystem och hälsoapplikationer följer förordningen samt att

samarbeta med andra myndigheter och EU-kommissionen. Senast den 26 mars 2027 ska medlemsländerna utse en marknadskontrollmyndighet för förordningen.

<https://lakemedelsmarknaden.di.se/lv-skapar-testmiljo-infor-chds-manga-nya-aktorer-berors-av-kraven/>

1.8 Regeringen tillsätter utredning om nationell upphandling av vård

Regeringen tillsätter en utredning om hur staten genom upphandling kan bidra till att privat vårdkapacitet utnyttjas bättre, för att stärka möjligheten för patienter i hela landet att få vård i tid.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-tillsatter-utredning-om-nationell-upphandling-av-varld/>

1.9 Uppdrag – Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att sammanställa kunskap om skillnader mellan fysiska respektive digitala umgängesformer för barns och ungas psykiska hälsa

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att inhämta och sammanställa kunskap om hur fysiska respektive digitala umgängesformer påverkar barns och ungas psykiska hälsa och välmående samt jämföra och analysera eventuella skillnader. Med utgångspunkt i kunskapssammanställningen ska Folkhälsomyndigheten komplettera befintliga vägledningar och rekommendationer om barns och ungas digitala medieanvändning.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-folkhalsomyndigheten-att-sammanstalla-kunskap-om-skillnader-mellan-fysiska-respektive-digitala-umgangesformer-for-barns-och-ungas-psykiska-halsa/>

1.10 Uppdrag – TLV ska mäta tillgängligheten till läkemedel på apotek

Regeringen ger Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i uppdrag att mäta hur ofta patienter kan få sina läkemedel direkt på apotek. Uppdraget omfattar både direktexpedieringsgraden på fysiska apotek och hur apotekens e-handel bidrar till tillgängligheten till läkemedel.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/tlv-ska-mata-tillgangligheten-till-lakemedel-pa-apotek/>

1.11 Regeringen satsar 6 miljoner kronor för kortare handläggningstider för kliniska provningar

I vårändringsbudgeten för 2026 föreslår regeringen att Etikprövningsmyndigheten tillförs 6 miljoner kronor för att korta handläggningstiderna för ärenden om kliniska provningar och medicintekniska produkter. Satsningen ska bidra till att attrahera fler högkvalitativa kliniska provningar till Sverige.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-satsar-6-miljoner-kronor-for-kortare-handlaggningstider-for-kliniska-provningar/>

1.12 Uppdrag – Regeringen vill se längre giltighetstid för recept

Regeringen ger Läkemedelsverket i uppdrag att analysera och lämna förslag gällande giltighetstid för recept på läkemedel. Syftet är att öka tillgängligheten, underlätta för patienter och frigöra tid för vården.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-vill-se-langre-giltighetstid-for-recept/>

1.13 Uppdrag – Fler innovativa digitala lösningar i offentlig sektor

Regeringen har gett Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att genomföra informationsinsatser och möjliggöra kunskapsutbyte mellan näringslivet och upphandlande organisationer. Syftet är att underlätta för små och medelstora företag som erbjuder innovativa digitala tjänster att i större utsträckning delta i offentliga affärer.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/ fler-innovativa-digitala-losningar-i-offentlig-sektor-2/>

1.14 Uppdrag – Statskontoret har fått i uppdrag att utreda om myndighetsstrukturen för områdena tillsyn, analys och utvärdering av vård och omsorg är ändamålsenlig och hur den kan effektiviseras

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att analysera om myndighetsstrukturen för områdena tillsyn, analys och utvärdering av vård och omsorg är ändamålsenlig och hur den kan effektiviseras. Syftet med uppdraget är att identifiera myndigheternas ansvarsområden och analysera om deras uppgifter överlappar.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/05/uppdrag-till-statskontoret-att-utreda-om-myndighetsstrukturen-for-omradena-tillsyn-analys-och-utvardering-av-var-d-och-omsorg-ar-andamalsenlig-och-hur-den-kan-effektiviseras/>

2 Regler och lagstiftning, datatillgång

2.1 EU förenklar AI Act

De nya reglerna innebär bland annat:

- Minskad regelbörda. Undantag från reglerna som tidigare bara gällde småföretag ska nu också gälla medelstora bolag.
- Förlängd tidsfrist för regler om högrisk-AI. Hårdare regler som gäller för högrisksystem ska inte börja gälla förrän december 2027. För system som då redan är integrerade i produkter dröjer det ytterligare åtta månader.
- Överlappande krav tas bort. En ny mekanism ska lösa situationer där AI Act och annan lagstiftning överlappar.
- Stärkt skydd mot AI-genererat övergreppsmaterial. Förbud mot alla AI-system som genererar sexuellt eller intimt innehåll utan samtycke.

<https://www.cioanalytics.se/artikel/2026/05/eu-forenklar-ai-act-efterlangtade-nyheter-for-europas-foretag/>

2.2 Norden möjlig testbädd för delade hälsodata – dags att använda "guldgruvan"

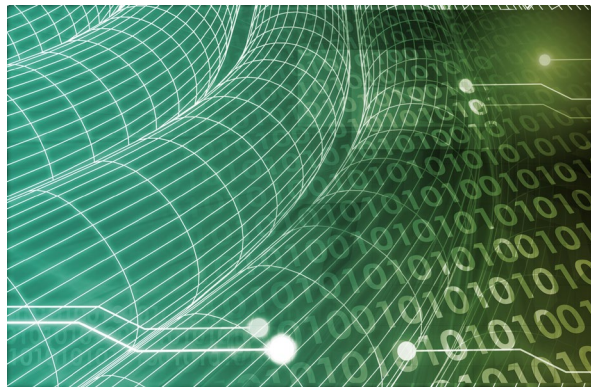
Norden som region har förutsättningar att bli en europeisk pionjär i gränsöverskridande användning av hälsodata i den rutinmässiga, reguljära vården och för nya medicinska

innovationer. Men befintliga pilotsatsningar måste skalas upp och få ytterligare finansiering.

Det var en gemensam uppfattning bland de svenska, danska och finländska deltagarna i ett panelsamtal på temat Norden som drivkraft för EHDS-framgång i samband med den europeiska e-hälsokonferensen och mässan Himss 2026 i Köpenhamn.

<https://medtech.di.se/norden-mojlig-testbadd-for-delad-halsodata-dags-att-anvanda-guldgruvan/>

3 Digitala verktyg och AI

3.1 Joint Action EU projektet Xt-EHR – Data Space for Primary Use är avslutat

Joint Action Xt-EHR är avslutat och leverabler publiceras på hemsidan i takt med att de godkänns av EU-kommissionen. Flera av dessa leverabler utgör underlag till genomförandeakter, specifikt rörande primäranvändning och det europeiska utbytesformatet (EEHRxF).

<https://www.xt-ehr.eu/deliverables/>

3.2 Rapport – E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2026

Socialstyrelsen publicerade under slutet av maj rapporten E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2026. Det är en nationell rapport med fokus på uppföljning av den digitala utvecklingen inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/e-halsa-och-valfardsteknik-i-kommunerna-2026--uppfoljning-av-den-digitala-utvecklingen-i-socialtjanst-och-kommunal-halso--och-sjukvard-2026-5-10265/>

3.3 AI i socialtjänsten – både säkert och smart

Kalmar kommun har tillsammans med Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) tagit fram en ny vägledning för hur AI kan användas i socialtjänsten på ett tryggt och rättssäkert sätt. Nu publiceras även riskanalysen, projektplanen och konsekvensbedömningen.

<https://kalmar.se/arkiv/nyhetsarkiv/nyheter/2026-05-28-ai-i-socialtjansten---bade-sakert-och-smart.html>

3.4 Två kommuner prisade för digitala lösningar

Under invigningen av Vitalis i maj prisades två svenska kommuner för sina digitala initiativ för framtidens hälsa, vård och omsorg.

Rekordmånga bidrag konkurrerade i år om Vitalis stipendium 2026, 49 stycken. Hemvård och hälsa i Lunds kommun vann för sitt arbete med mobila trygghetslarm för äldre.

Till Sveriges e-hälsokommun 2026 utsågs Partille. Under devisen ”digitalt först” väljs digitala lösningar om de ger nytta och skapar kvalitet.

<https://www.dagenssamhalle.se/samhalle-och-valfard/digitalisering/tva-kommuner-prisade-for-digitala-losningar/>

3.5 Rapport - Många kommuner har börjat använda AI i äldreomsorgen

Digitaliseringen inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård fortsätter framåt – men utvecklingen är ojämn och går långsamt. En ny rapport från Socialstyrelsen visar att framför allt digital tillsyn, digitala lås och användning av läkemedelsautomater ökar. Samtidigt har flera kommuner börjat använda AI-lösningar.

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/manga-kommuner-har-borjat--anvanda-ai-i-aldreomsorgen/>

3.6 Gävleborgs AI-transkribering ska granskas

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har inlett tillsyn av Region Gävleborgs verktyg för AI-transkribering i primärvården. Syftet är att undersöka om regionen följer reglerna kring personuppgiftshantering enligt dataskyddsförordningen, GDPR.

https://app.retriever-info.com/go-article/00073020260515_2423_59892/2154305/monitor/search?type=jwt

3.7 Bara 24 anmälningar till Läkemedelsverket om Cosmic

Trots rapporterna om patientsäkerhetsrisker i Cosmic har Läkemedelsverket bara fått in ett fåtal anmälningar om tillbud kopplade till systemet.

– Vi har länge tyckt att det är en underrapportering med tanke på att det är ett breddinförande av Cosmic som sker nu i flera regioner med många användare. De anmälningar vi får in motsvarar inte de diskussioner som förs i medierna om problem, risker, tillbud och till och med dödsfall. Det tycker vi är anmärkningsvärt, säger Helena Henriksson, enhetschef på Läkemedelsverket.

<https://lakartidningen.se/nyheter/bara-24-anmalningar-till-lmv-om-cosmic-bekymmersamt/>

3.8 Norska Helseplattformen skrotas inte

En majoritet i Stortinget, med Arbeiderpartiet, Høyre och SV i spetsen, stoppar förslaget om att skrota det hårt kritiserade systemet, rapporterar nyhetsajten Adressa som citeras av NRK.

Det står klart efter att Hälso- och omsorgskommittén den 19 maj behandlade ett förslag från Miljøpartiet De Grønne (MDG) om att beordra regeringen att ta fram en plan för avveckling.

MDG och Fremskrittspartiet beskriver beslutet att rädda Helseplattformen som kortsiktigt.

<https://medtech.di.se/norska-helseplattformen-skrotas-inte/>

3.9 Dalarna vill pumpa in över 40 miljoner till i Cosmicutveckling

Majoriteten inom Samling för Dalarna (Centerpartiet, Socialdemokraterna, Dalarnas Sjukvårdsparti och Kristdemokraterna) tycker att det behöver satsas mer pengar på att utveckla Cosmic.

Styret i Region Dalarna vill satsa 41,6 miljoner kronor extra på att göra det häftigt kritiserade journalsystemet Cosmic mer användarvänligt.

– Vi vill få in fler funktioner, till exempel AI-transkribering, säger regionrådet Elin Norén (S).

<https://www.dagensmedicin.se/vardens-styrning/digitalisering/dalarna-vill-pumpa-in-over-40-miljoner-till-i-cosmicutveckling/>

3.10 SCB: Svenska företag i topp inom AI-användning

Ny statistik från Statistikmyndigheten SCB visar att företag i Sverige, tillsammans med företag i Danmark, Finland och Belgien, ligger i framkant vad gäller att använda AI-teknik.

– När europeiska företag rankas efter i vilken utsträckning de generellt använder AI hamnar Sverige på delad tredjeplats med Belgien, säger Samuel Hederén, statistiker på SCB.

Under 2025 använde 35 procent av alla företag i Sverige någon typ av AI-teknik. Sett till alla företag inom EU:s 27 medlemsländer låg samma siffra på 20 procent.

På andra plats i statistiken hittar vi Finland. På första plats har vi Danmark där hela 42 procent av företagen använde AI.

<https://www.scb.se/pressmeddelande/svenska-foretag-i-topp-med-ai-anvandning/>

3.11 Rekordstora summor satsas på AI i år

Enligt en ny rapport från analysföretaget Gartner kommer de globala AI-satsningarna under 2026 att uppgå till 2 590 miljarder dollar, vilket motsvarar 24,2 biljoner svenska kronor.

Jämfört med förra året handlar det om en ökning med 47 procent och allra störst är ökningen för själva infrastrukturen, vilket bland annat inkluderar datacenter, servrar och nätverk.

– Under de kommande åren kommer kapacitetsbehovet att göra AI-infrastrukturen till det största segmentet och stå för över 45 procent av utgifterna, säger analytikern John-David Lovelock i ett pressmeddelande.

<https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2026-05-19-gartner-forecasts-worldwide-ai-spending-to-grow-47-percent-in-2026>

3.12 Google ersätter sin klassiska söktjänst med AI-sök

Googles söksida har mer eller mindre sett likadan ut ända sedan den första versionen lanserades på 1990-talet, men det ska det snart bli ändring på.

I samband med utvecklarkonferensen Google I/O har vi nämligen fått veta att söksidan ska göras om i grunden, vilket bland annat innebär att de klassiska blå länkarna som utgör sökresultatet nu får en mer undanskymd plats.

I stället för den klassiska sökrutan får vi en AI-baserad sökruta som baseras på AI Overviews som lanserades häromåret, rapporterar Techcrunch.

Från och med i dag blir det dessutom möjligt att ställa följdfrågor till Googles AI-sök, något som ska hjälpa oss med att få svar på våra frågor.

<https://computersweden.se/article/4173680/efter-25-ar-google-ersatter-sin-klassiska-soktjanst-med-ai-sok.html>

3.13 Digitala vårdtjänster i svensk psykiatri

Digitala vårdtjänster håller på att bli en självklar del av svensk psykiatri, särskilt för barn och unga. Socialstyrelsen rapport visar att drygt en fjärdedel av alla psykiatriska besök nu sker på distans.

I barn- och ungdomspsykiatrin (bup) är andelen ännu högre. 38 procent av kontakterna sker på distans, jämfört med 25 procent inom vuxenpsykiatrin, säger Socialstyrelsen.

<https://www.dagensmedicin.se/specialistomraden/psykiatri/nya-siffror-har-sker-varannan-bup-kontakt-digitalt/>

3.14 Tandems AI-skribent certifierat enligt MDR

AI Scribe är enligt hälsoteknikföretaget Tandem det första AI-baserade skribentverktyget i Europa som certifierats som medicinteknisk produkt av klass IIa enligt EU:s medicintekniska förordning (MDR). Tillsammans med Tandems AI-medicinska assistent Tandems Coding Assistant utgör AI-skribenten AI Scribe en reglerad plattform som täcker arbetsflödet för klinisk dokumentation – från anteckningar under patientmötet till strukturerade diagnos- och procedurkoder efteråt.

<https://tandemhealth.ai/sv/produkt/ai-scribe>

3.15 AI tar större plats i vården – men forskare varnar för nya säkerhetsrisker

AI beskrivs allt oftare som sjukvårdens nästa stora genombrott. Tekniken används redan för att upptäcka cancer, analysera medicinska bilder och minska administrationen i vården. Men samtidigt varnar forskare för att utvecklingen går snabbare än kontrollen över tekniken – med nya frågor om ansvar, datasäkerhet och tillit som följd. Det framgår i en genomgång från E55, som lyfter både möjligheter och växande risker med AI i vården.

I takt med att AI får större inflytande över kritiska samhällsfunktioner blir världens digitala motståndskraft också en säkerhetsfråga.

<https://www.aktuellsakerhet.se/ai-tar-storre-plats-i-varden-men-forskare-varnar-for-nya-sakerhetsrisker/>

3.16 AGI kan vara här om tre år

Google Deepminds vd Demis Hassabis tror att utvecklingen mot artificiell generell intelligens (AGI) går snabbare än väntat och att samhället bara har några år att förbereda sig. Han tror fortfarande att AGI kan komma omkring 2030, men ser nu 2029 eller tidigare som möjligt.

I en ny intervju med Axios säger Google Deepminds vd Demis Hassabis att dagens AI-agenter, system som kan utföra uppgifter mer självständigt, bör ses som en slags ”övningsrunda” inför betydligt kraftfullare AI i framtiden. Han varnar också för att regeringar, ekonomer och samhället i stort inte tar utvecklingen tillräckligt seriöst.

Skillnad mellan AI och AGI: AGI syftar till att matcha eller överträffa mänskliga kognitiva förmågor och är mer flexibel än traditionell AI.

<https://computersweden.se/article/4177644/deepminds-vd-agi-kan-vara-har-om-tre-ar.html>

3.17 Uppdrag – Regeringen ger E-hälsomyndigheten nytt uppdrag om vårdinformationssystem

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att analysera konkurrensen på marknaden för vårdinformationssystem som upphandlas och används av regionerna. Syftet är att bidra till mer användarvänliga och kostnadseffektiva system samt förbättra upphandlingsprocesserna i hälso- och sjukvården.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-ger-e-halsomyndigheten-nytt-uppdrag-om-vardinformationssystem/>

3.18 Studie: Alla stora AI-modeller bryter mot EU-regler

Enligt ett nytt testverktyg bröt vissa AI-modeller mot reglerna i upp till 93 procent av fallen. Den ideella forskningsstiftelsen Aithos säger att alla stora AI-modeller bryter mot EU:s regler för AI och dataskydd i olika grad, rapporterar The Register.

<https://computersweden.se/article/4178253/studie-alla-stora-ai-modeller-bryter-mot-eu-regler.html>

3.19 Enklare att hitta och jämföra vårdcentraler i hela landet

Hos E-hälsomyndigheten finns nu sidan Jämför vårdcentraler som gör det enklare att välja vård. På sidan går det att hitta och jämföra vårdcentraler oavsett om de är offentliga eller privata.

<https://www.ehalsomyndigheten.se/om-ehalsomyndigheten/aktuellt/nyheter/2026/enklare-att-hitta-och-jamfora-vardcentraler-i-hela-landet>

4 Kompetens

4.1 Så slår AI mot jobbtillväxten: "Unga får svårare"

Tre år efter genombrottet för generativ AI syns tydliga förändringar på arbetsmarknaden. Men det handlar inte om en bred jobbförlust – utan om en snabb omställning där framför allt unga får svårare att ta sig in, enligt en rapport från arbetsgivar- och branschorganisationen Almega.

–AI har ännu inte slagit ut jobb generellt utan påverkar arbetsmarknaden mer selektivt. I branscher där AI används brett har jobbtillväxten stannat av, och det finns tecken på att det främst drabbar unga”, säger Almegas chefekonom Patrick Joyce.

<https://www.almega.se/2026/05/tre-ar-med-ai-vad-har-hant-med-jobben/>

5 Beredskap och cybersäkerhet

5.1 Policy - Ny molnpolicy digital suveränitet

Regeringen har beslutat om Sveriges första molnpolicy för offentlig förvaltning. Policyn ska stärka säkerheten, minska beroenden och ge bättre kontroll över data. Den ska också göra det enklare för myndigheter, kommuner och regioner att välja och byta digitala lösningar.

Post- och telestyrelsen (PTS) får i uppdrag att stödja tillämpningen av molnpolicyn. Myndigheten ska bland annat ge vägledning om hur aktörer kan väga effektivitet mot säkerhet i olika användningar av molntjänster.

https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/ny-molnpolicy-ska-bidra-till-okad-digital-suveranitet-i-offentlig-forvaltning/?_t_id=XhSuELnDHYGgyn3pwAgmg%3d%3d&_t_uuid=EKP3_g5YSOylzc-UFYzuJg&_t_q=offentliga+f%3%b6rvaltningens+anv%3%a4ndning+av+moltj%3%a4nster&_t_tags=siteid%3ac5a774ab-a6e3-4456-8f59-3bde614ae911%2clanguage%3asv%2candquerymatch&_t_hit.id=RKWeb_Features_Press_MessagePage_PressMessagePage/f7cfdb29-af1e-42a2-b0f7-1e0d5f98a17d_sv&_t_hit.pos=1

5.2 Brister i Sveriges digitala motståndskraft

Varken företag eller medborgare ser sin egen roll som central i att stärka Sveriges digitala motståndskraft. En ny rapport från cybersäkerhetsexperten DNV Cyber visar att företagsledare inom kritisk infrastruktur ser nationell cyberresiliens som någon annans ansvar, och att allmänheten inte förstår sin roll i att skydda samhället från cyberattacker.

<https://www.securityworldmarket.com/se/Nyheter/Foretagsnyheter/ny-undersokning-visar-brister-i-sveriges-digitala-motstandskraft>

5.3 Dessa bolag utnyttjas mest i nätfiskeattacker

En ny rapport från Check Point Software visar hur angripare systematiskt utger sig för att vara ansedda varumärken för att lura användare och fiska till sig känslig information och inloggningsuppgifter.

Det mest imiterade varumärket under första kvartalet 2026 är Microsoft, som står bakom 22 procent av alla nätfiskeattacker globalt, följt av Apple och Google på 11 respektive 9 procent. Amazon ligger inte långt bakom på 7 procent.

https://www.cioanalytics.se/artikel/2026/04/dessa-bolag-utnyttjas-mest-i-natfiskeattacker/?utm_medium=email&utm_term=N%2FA&utm_source=dn365&utm_content=VoisterRTMnb26-v18torkl11MV&utm_campaign=VoisterRTMnb26-v18torkl11MV#msdynmkt_trackingcontext=dc8c5c19-9cb4-4e94-ad2f-b02d3f4e0100

5.4 Nu kan du koda med svenskt alternativ till Claude Code

Nu kommer Berget Code – en svensk kodassistent för utvecklare som vill bygga ai-tjänster utan att skicka användardata till USA.

I fjol startade bolaget Berget AI vars affärsidé är att sälja tillgång till ai- och molninfrastruktur placerad i Sverige. Med modellen Kimi 2.6 som bas har Berget AI nu byggt en ai-assistent som gör det möjligt att få hjälp med kodningen – utan att användardata skeppas över Atlanten. Den nya tjänsten heter Berget Code och lanserades på onsdagen.

Nu har den öppna ai-språkmodellerna nått samma kvalitetsnivå för kodning som proprietära verktyg från techjättarna i USA.

<https://www.nyteknik.se/tech/nu-kan-du-koda-med-svenskt-alternativ-till-claude-code-laecker-information/4463605>

5.5 Nytt bilateralt samarbete med USA ska stärka forskning inom AI, rymd och kvantteknik

Vid Nato-mötet i Helsingborg den 22 maj undertecknades ett samförståndsavtal om bilateralt tekniksamarbete mellan Sverige och USA. Samförståndsavtalet ska ge utökade möjligheter till bilaterala samarbeten inom forskning och utveckling bland annat för AI, rymd och kvantteknik vilket kommer att gynna Sverige som forskningsnation.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/nytt-bilateralt-samarbete-med-usa-ska-starka-forskning-inom-ai-rymd-och-kvantteknik/>

5.6 Europas apotek är avgörande för framtida krisberedskap

Europeiska branschföreningen för apotek PGEU har haft årsmöte. Temat var hur öppenvårdsapotek kan stärka Europas förmåga att hantera framtida hälsokriser. Under konferensen presenterades ett nytt positionspapper som beskriver hur apotekens tillgänglighet, kompetens och data kan användas mer systematiskt i krisberedskapen.

<https://via.tt.se/pressmeddelande/4406364/europas-apotek-ar-avgorande-for-framtida-krisberedskap?publisherId=3237034&lang=sv>